

ŚWIAT GÓR

Dieter Braun
ŚWIAT GÓR

Przełożyła Agnieszka Hofmann

KROPKA

ŚWIAT GÓR

W dzieciństwie żyłem w okolicy, gdzie nie ma gór. Są tam liczne łąki i drzewa, ale wszędzie wokół jest płasko. Moimi pierwszymi górami były „Góry Niebieskie”. Tak my, dzieciaki, nazywaliśmy gliniane pagórki na końcu naszej ulicy, będące naszym placem zabaw pełnym przygód. Jedyne dzikie zwierzęta, jakie tam odkryliśmy, to parę ropuch, żyjących w kałużach między pagórkami. Próżno było szukać tam niedźwiedzi, kozic górskich czy sępów.

Pierwsze prawdziwe góry zobaczyłem parę lat później na wakacjach: Alpy! Wyglądały tak odmiennie od równinnych stron, skąd pochodziłem! Nagle poczułem się całkiem małym. I nigdy przedtem nie spoglądałem w taką dal.

W mojej głowie pojawiło się mnóstwo pytań: z czego są góry? Jak w ogóle powstały? Czy były zawsze? I kto żyje tam wysoko, na samych szczytach? Może yeti?

Ta książka odpowie na kilka z tych pytań i pokaże cudowny świat gór.

Ów świat jest tak rozległy i bogaty, że mógłby wypełnić wiele książek. Na kolejnych stronach zobaczymy wyjątkową różnorodność życia, która przez miliony lat wykształciła się na dużych wysokościach. Dowiemy się, jak się wspiąć na szczyt i jak z niego zejść. Odwiedzimy góry święte, rekordowe, lodowe, a nawet kolorowe. Zdobędziemy najwyższe szczyty, przeczołgamy się przez jaskinie i wykąpiemy w wodospadach.

Wybierz się z nami w ekscytującą podróż na dachy świata!
Dobrej zabawy w górach!

SPIS TREŚCI

- 08 Co to jest góra?
- 10 Jak powstaje góra?
- 12 Najwyższa góra świata
- 14 Kondor wielki
- 16 Góry
- 18 Zdobywcy szczytów
- 20 Rodzaje wspinaczki
- 22 Alpinizm
- 24 Fudzi
- 26 Puma płowa
- 28 Huang Shan
- 30 Alpy
- 32 Góry z piasku: pustynia
- 34 Narciarstwo
- 36 Co jest potrzebne do jazdy na nartach
- 38 Co zostaje po górach
- 40 Gwanako andyjskie
- 42 Kiedy góra pluje ogniem
- 44 Park Narodowy Yosemite w USA
- 46 Sztuka górską
- 48 Kto mieszka tam na górze?
- 50 Kilimandżaro
- 52 Kozice
- 54 Wodospady
- 56 Zatoka Hą Long
- 58 Jak nie z tego świata: Islandia
- 60 Istota z gór: czy yeti istnieje naprawdę?
- 62 Australia
- 64 Magiczny świat z lodu i śniegu
- 66 Góra kolorów
- 68 Góra Stołowa
- 70 Święte góry: siedziby bogów
- 72 Jak
- 74 Duch gór: pantera śnieżna
- 76 Lodowce
- 78 Owca jukońska
- 80 Zejście w mrok
- 82 Piętra roślinności w Alpach
- 84 Norwegia
- 86 Wieszczek
- 88 Stacje badawcze
- 90 Środowisko
- 92 Mapa świata

Co to jest góra?

Góra to naturalne wzniesienie terenu, dużo wyższe lub bardziej strome niż wzgórze. Kiedy góra przestaje być wzgórzem, a staje się górą? W różnych regionach postrzegane jest to inaczej. Tam, gdzie otoczenie jest płaskie jak naleśnik, wzniesienie o wysokości około **100 metrów** wydaje się potężną górą, ale w Alpach lub Himalajach uszłoby ledwie za pagórek.

Góry mają najrozmaitsze kształty. Mogą być stożkowate, symetryczne lub niesymetryczne, szpiczaste i strome albo o spłaszczonym wierzchołku, jaki ma góra stołowa. Niektóre góry stoją samotnie pośród równiny, większość jednak jest częścią pasma gór.

Najwyższy punkt góry to jej szczyt. Czasami szczytem nazywa się także najwyższą górę pasma. Powyżej pewnej wysokości panuje taki lodowaty ziąb, że przez cały rok, nawet latem, szczyt jest pokryty śniegiem.

U podnóża góry przebiega dolina, to oczywiste. Ale jak powstają te podłużne zagłębienia krajobrazu? Doliny są zwykle żłobione przez płynące wody. Wszędzie tam, gdzie woda spływa niewielkim potokiem albo dużą rzeką, tworzy się dolina. Dzieje się tak dlatego, że płynąca woda wymywa podłoże, a na brzegach ziemia osuwa się w dół, ku korytu.